

JAK SIĘ BAWIĆ, BY ROZWIJAĆ MOWĘ? 10 SKUTECZNYCH ZABAW!

WWW.MOCKOMUNIKACJI.COM

Witaj!

Drogi Rodzicu! Fantastycznie, że poszukujesz zabaw, które będą wspierały rozwój mowy i komunikacji Twojego dziecka.

Jestem pedagogiem specjalnym, logopedą i polonistką. Od niemal 10 lat łączę wiedzę i zainteresowanie językoznawstwem, aby wspierać i pomagać osobom z poważnymi zaburzeniami w komunikowaniu się.

Z doświadczenia wiem, że tym, co pozwala nam mocno zbliżyć się do dziecka i wejść w jego świat, jest pełna emocji i pozytywnych wrażeń zabawa.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

Bazowe umiejętności komunikacyjne

W pracy z dziećmi nie komunikującymi się werbalnie czy mającymi duże problemy w tym zakresie często stawiamy na pierwszym miejscu “walkę” o słowo, o to, aby dziecko przede wszystkim uczyło się mówić. Czasem jednak bywa tak, że potrzebuje ono zbudowania pewnego rodzaju bazy, kanwy, na której mowę werbalną będzie można ćwiczyć i rozwijać. Gdy pojawią się pierwsze słowa, trzeba niejako nauczyć dziecko, jak z nich funkcjonalnie korzystać, jak ich używać, aby dawały rzeczywistą moc. Bywa tak, że konieczne jest uzupełnienie brakujących elementów, zrobienie kroku w tył i wzmocnienie na początku tego, co składa się na bazowe umiejętności komunikacyjne, czyli: **gest wskazywania palcem, reakcja na imię, wspólne pole uwagi, naśladowanie, zabawę symboliczną i kontakt wzrokowy**. Wzmocnienie tych sfer pozwoli na efektywną pracę nad słowem i rozwojem mowy.

Zapraszam zatem do zabawy. To najlepszy sposób na wspieranie rozwoju Twojego dziecka.

Ela Ślusarczyk

10 zabaw wspierających rozwój mowy

Kilka wskazówek na start

Rodzicu!

- Bądź interesujący i atrakcyjny, tak by zaciekać dziecko tym, co masz do zaoferowania
- Wydawaj krótkie i proste polecenia: "chodź", "daj", "zobacz".
- Jeśli dziecko nie będzie miało ochoty na zabawę, nie naciskaj, daj mu czas i pokaż, jak sam świetnie się bawisz.
- Bądź na poziomie dziecka, gdy siedzi- usiądź, gdy stoi- pochyl się, przykucnij, gdy leży-leż razem z nim.
- Bądź swobodny, daj się ponieść, nie przejmuj się dziwnym wyglądem, wygłupiaj się do woli, bądź obecny na 100%.
- Pamiętaj, że przede wszystkim bawisz się z dzieckiem, nie z jego trudnościami, zaburzeniami, czy diagnozą

10 zabaw wspierających rozwój mowy

#1 Cienie na ścianie

Doskonalimy: naprzemiennosc, wskazywanie, wspólne pole uwagi, naśladowanie

Potrzebujesz: latarka, zabawki,

Zaciemniasz pomieszczenie. Dziecko siedzi/ stoi przed ścianą. Trzymasz włączoną latarkę, a przed źródło światła wkładasz, np. ulubioną zabawkę dziecka. Na ścianie pojawia się cień. Możesz przesuwać nim po ścianie. Dziecko może go wskazywać, biegać za nim, lub po prostu patrzeć na cień pojawiający się w różnych miejscach. Nazywaj każdy przedmiot, dodawaj charakterystyczne dla niego wyrażenia dźwiękonaśladowcze (brum, brum, bee, mu, itd.). Podobną zabawę możesz zaaranżować ze światłem punktowym, np. z małego laseru czy latarki z nakładką. Tym razem możesz wskazywać różne miejsca na drugiej osobie, ścianie, podłodze, drzwiach itp. Dziecko może wskazywać palcem, dłonią, szukać ukrytej "kropki". Jeśli dziecko będzie chętne, możecie bawić się naprzemiennie.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

#2 Worek wspaniałości

Doskonalimy: naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, kontakt wzrokowy

Potrzebujesz: woreczek lub pudełko z przykrywką, zabawki,

W worku lub przykrytym pudełku, umieszczasz zabawki, ulubione przedmioty dziecka. Siadasz naprzeciwko dziecka i powoli, po kolei wyjmujesz przedmioty i układasz je przed sobą. Gdy prezentujesz przedmiot możesz podnieść go na wysokość swojego wzroku, a następnie odłożyć. Nie pozwalasz dziecku ich zabierać, dopiero, gdy wyjmiesz wszystkie, zaczynacie się bawić. Na początek to mogą być 2, 3 przedmioty. Wraz z wydłużaniem się czasu czekania dziecka na swoją kolej, możesz dodawać po jednym, dwóch dodatkowych zabawkach.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

3 Nie ma, nie ma. Jeeest!

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, reakcja na imię

Potrzebujesz: pieluszka/kawałek materiału, koc/płaszcz

Na pewno znasz tę zabawę! Zakładasz materiał na swoją głowę, mówisz “Nie ma, nie ma. (mamy, taty,...) czekasz aż dziecko się zainteresuje i spróbuje zdjąć materiał. Gdy to zrobi, radośnie mówisz “Jeeest!”, albo “A kuku!”, możesz też wypowiedzieć imię dziecka. Jeśli dziecko nie podchodzi od razu do Ciebie, to na początek sam zdejmij lub delikatnie pomóż dziecku, powoli zdjąć materiał z głowy. Gdy maluch oswoi się z zabawą, możesz spróbować założyć materiał na jego głowę i kontynuować zabawę. Możesz również razem z dzieckiem zawinąć się w płaszcz, pelerynę. Dużym kawałkiem materiału, kocem możesz zwinąć dziecko (jak naleśnika :) lub całkowicie je przykryć i naprzemiennie odkrywać, mówić "Jeeest (imię)", itd.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

4 Wysoka wieża

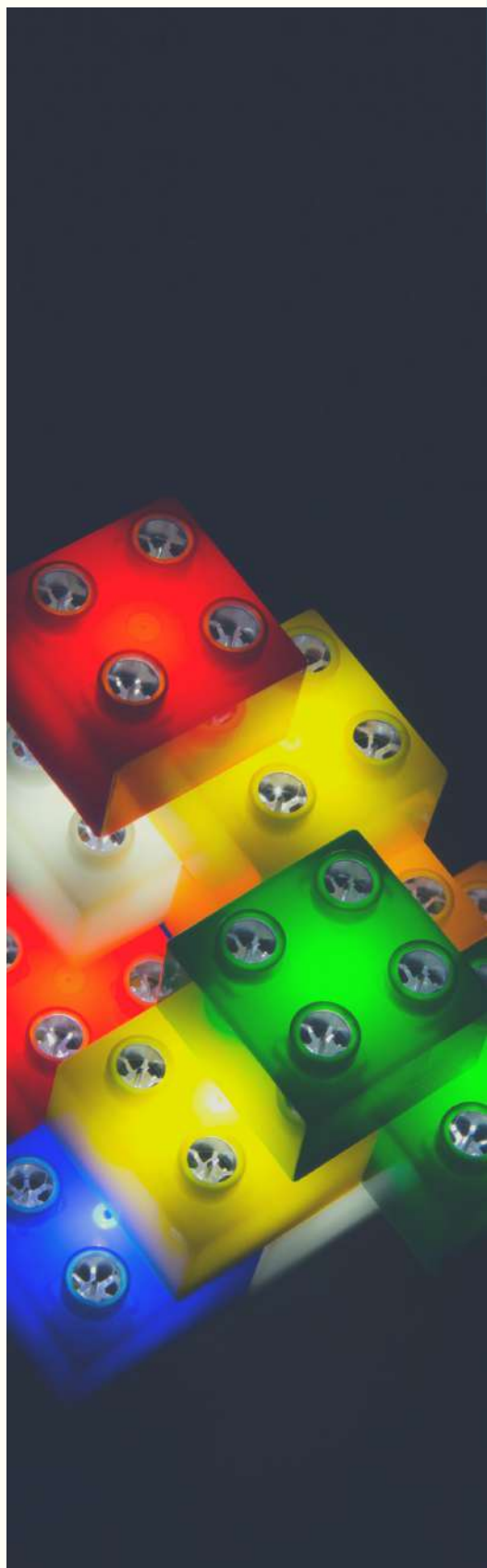
Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie

Potrzebujesz: opakowania po jogurtach/papierowe kubeczki/klocki, kulka z papieru lub gumek recepturek, piłeczka

Z opakowań, kubeczków wraz z dzieckiem budujecie wieżę/ budowlę na stole lub na podłodze. Możecie budować naprzemiennie. Zanim podasz kubeczek dziecku, możesz zaprezentować go na poziomie swojego wzroku i powiedzieć: "kubek". Gdy wieża będzie gotowa, czas na ulubioną aktywność dzieci, czyli burzenie ;)).

W innym wariacie możecie odejść od wieży i próbować ją strącić, rzucając piłeczką, czy kulą zrobioną z papieru czy gumek recepturek. Możesz też zbudować własną procę. Tutaj pozostawiam pole dla Twojej wyobraźni.

Podczas budowania i burzenia używaj wyrażeń dźwiękonaśladowczych, np. bach, bam, bum. Nazywaj czynności, np. buduję, burzę/strącam, układam, itp. Reaguj entuzjastycznie na działania dziecka.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

5 Jak z obrazka

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, reakcja na imię, wskazywanie

Potrzebujesz: kartka papieru/ karton (min. A4), nożyczki, bibuła/papier śniadaniowy/do pieczenia, elementy do dekoracji

W kartonie/ kartce wytnij otwór. Karton możesz pomalować lub dodatkowo udekorować przyciągającymi wzrok elementami (pióra, słomki, druciki, rzepy). Siadasz, stajesz naprzeciwko dziecka i zasłaniasz ramką swoją twarz. Mówisz: "A kuku!", "Jeeest!", "A psik!", albo dowolne zawołanie, dźwięk, imię dziecka, który przyciągnie jego wzrok. Aby na początku zwrócić uwagę możesz zastukać w karton, zaszeleścić kartką, czy podrapać rzep. W innej wersji tej zabawy możesz nakleić na przód ramki bibułę, (papier śniadaniowy, papier do pieczenia) tak, by całkowicie zasłaniała otwór. Da to dodatkowy efekt szeleszczenia, przyciągnie kolorem. Na początek przełóż rękę przez otwór, spróbuj dotknąć dziecka, pomachać. Później spróbuj włożyć głowę, dmuchaj na bibułę, zagaduj do dziecka ze swojego obrazu ;)

10 zabaw wspierających rozwój mowy

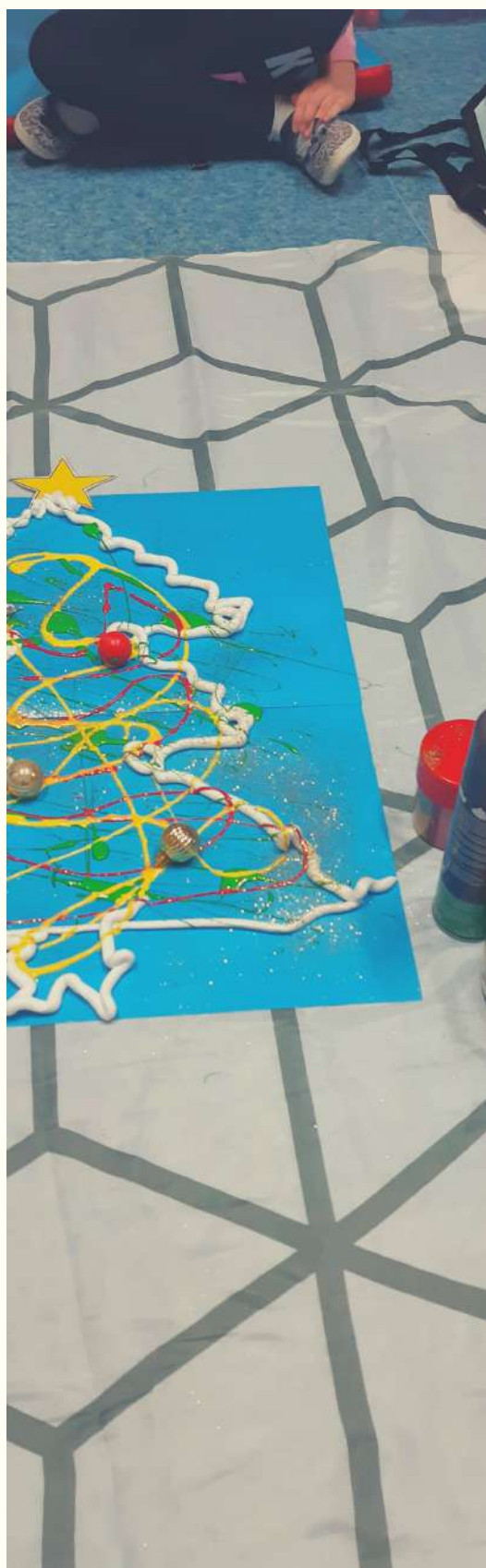
6 Otworki

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, wskazywanie palcem

Potrzebujesz: kartka papieru/ karton, bristol/ papier śniadaniowy, nożyczki,

W kartce, wycinasz różnej wielkości kółka. Tak przygotowaną kartką możesz zasłonić sobie twarz, będąc naprzeciwko dziecka i zaglądając do różnych "otworków", próbujesz je dojrzeć, mówiąc "A ku ku", "A gdzie jesteś?" "Cześć", itd. Możesz również wkładać palec do poszczególnych otworków i próbować dotknąć dziecka, możesz przyłożyć arkusz do obrazka, zdjęcia i wskazywać palcem na kogoś lub coś, co się w nim pojawiło. Do tego samego zachęcaj dziecko. Arkusz z otworami możesz też zwinąć i zrobić z niego tubę przez którą coś powiesz, czy zaśpiewasz; lunetę do patrzenia, czy przyrząd do słuchania.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

7 Piankowe rysunki

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, wskazywanie palcem

Potrzebujesz: kartka papieru/ karton, bristol (raczej większy niż A4), pianka do golenia, farby, cerata/zasłona prysznicowa

Dziecko siedzi naprzeciwko Ciebie. Na arkuszu papieru za pomocą pianki do golenia rysujesz różne wzory, postaci, elementy. Mówimy, co rysujemy, np. “rysuję słońce”, “rysuję promyk”, itd. Następnie możemy wylać na piankę trochę farby, barwnika, wysypać brokat i rozmazać rysunek ręką, pędzlem; możemy również zaskoczyć dziecko i “rozciapać” masę nagle w nią uderzając i mówiąc, np. “bach!”, “bam” “ciap”. A następnie w ramach stymulacji sensorycznej możecie wspólnie “umaziać się” pianką. Aby zabezpieczyć podłogę polecam podłożenie ceraty, zasłony prysznicowej czy innego łatwego do umycia materiału.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

8 Klamerkowy strój

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, reakcja na imię

Potrzebujesz: klamerki do ubrań

Na swoim ubraniu przyczepiasz dużo klamer, a następnie pociągasz je tak, by wydały dźwięk, możesz wtedy powiedzieć "Auć", "Oj", Zachęć dziecko do zdejmowania klamer. Róbcie to naprzemiennie. Następnie możesz przyczepiać je do ubranka dziecka lub jakiegoś pluszaka mówiąc: "Teraz (imię dziecka), możesz powtórzyć "Auć", "Oj", itp.

Po zdjęciu klamer możecie je wrzucać do pudełka, słoika, blaszanego pojemnika, mówiąc "bam," "bach", "bum". Gdy uda się trafić krzyczymy "brawo", "jeest", gdy nie, możemy powiedzieć "ojeej", "nie maaa". Możecie również sortować je podczas zdejmowania, np. na dwa różne kolory. Mówimy wówczas: "Tu taki, a tu taki".

10 zabaw wspierających rozwój mowy

9 Zjeżdżalnia

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie, reakcja na imię

Potrzebujesz: tacka/karton, poduszka/krzesło, zabawki:piłki, autka, filcowe lub gumowe kuleczki, inne

Tackę lub karton opierasz o poduszkę, sofę lub krzesło, tak, aby powstała rampa, zjeżdżalnia. U góry umieszczasz zabawki, które będą zjeżdżać w dół. Piłki, autka zjeżdżają szybko, ale umieść tam coś, co może się przykleić, będzie zjeżdżać wolno, coś płaskiego, nietypowego. Puszczajcie przedmioty naprzemiennie, komentuj: "ojej", "super!", "łaaa!", "o nie!", "jeszcze raz!", "ale szybko!", "ooo, pooowoolii", itd.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

10 Rolka- niespodzianka

Doskonalimy: kontakt wzrokowy, naprzemiennność, wspólne pole uwagi, naśladowanie,

Potrzebujesz: rolka po papierze toaletowym/ręczniku papierowym, kulki filcowe, bawełniane, confetti, pocięta bibuła, piłeczki, np. ping-pongowe

Rolkę możesz obkleić folią aluminiową lub kolorowym papierem. Na początku szukaj dziecka patrząc przez rolkę, nasłuchuj, możesz też zagrać ulubioną melodię jak na trąbce. Następnie wkładasz do rolki, np. kuleczki filcowe. Możesz zagrać melodię albo coś powiedzieć i na koniec mocno dmuchnąć, tak, aby zawartość rolki wyleciała. Możesz też udawać, że kichasz, ciężko wzdychasz. Możesz również umieścić bibułę czy confetti na rękach i dmuchnąć tak, by spektakularnie rozsypało się wokół.

10 zabaw wspierających rozwój mowy

A na koniec

Mam nadzieję, że spędziliście ze swoją pociechą świetny czas.

Jak zapewne zauważyłeś, aby dobrze się bawić, a przy okazji rozwijać, nie potrzeba kosztownych zabawek i gadżetów. Wystarczy trochę czasu, dobrego humoru, puszczenie wodzy wyobraźni, wyjście z pewnych schematów i kilka przedmiotów, które zwykle masz “pod ręką”.

Zachęcam Cię (Mamo i Tato) do poszukiwania codziennych aktywności, dzięki którym będziecie mogli spędzić wartościowy czas z dzieckiem i wspierać je w rozwoju i zdobywaniu nowych umiejętności.

Dobrej zabawy!